

บทที่ 4

การพัฒนากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคาม ในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย

ในบทนี้จะเป็นการพัฒนากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคามให้มีความเหมาะสมร่วมสมัย ตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีขั้นตอนการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

4.1 การกำหนดขอบเขตของปัญหา

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 การสร้าง แนวความคิดหลัก

4.4 การออกแบบร่าง

4.5 การคัดเลือก

4.6 การออกแบบรายละเอียด

4.7 การประเมินการออกแบบ

4.1 การกำหนดขอบเขตของปัญหา

หากมองในเชิงสัญลักษณ์ตามแนวคิดของ แฟร์ดินองค์ เดอ โซสซูร์ ที่กล่าวไว้ว่าทุกสิ่งทุกอย่าง สามารถเป็นสัญลักษณ์ได้หากนำมาใช้แสดงความหมายได้ ดังนั้นลวดลายที่อยู่บนผ้าไหมมัดหมี่ก็เป็นสัญลักษณ์รูปแบบหนึ่งเช่นกัน หากแต่สัญลักษณ์ (ลวดลาย) ของผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมที่มีอยู่ในจังหวัดมหาสารคามนั้น ยังสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย (บุคลากรผู้หญิงอายุ 25-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่ทำงาน ในสังกัดมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม) ได้ไม่ค่อยดีนัก จึงไม่ค่อยได้รับความนิยมนจากกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

ภาพ 4.1 ตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

ผลการศึกษาปัญหาของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการบริโภคผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัด
มหาสารคามโดยการวิเคราะห์สัญญาณ (ลวดลาย) ผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิม ทำให้ทราบสาเหตุของ
ปัญหาการสื่อสารผ่านสัญญาณ (ลวดลาย) ที่ไม่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้ผลการ
วิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บริบท (context): สังคม วัฒนธรรม อีสานในอดีต		
ตัวบท (text): ผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิม		
สัญลักษณ์ (sign): ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ลายดั้งเดิม		
รูปสัญลักษณ์ (signifiers)		
ความหมายสัญลักษณ์ (signified)	ลักษณะส่วนรวม	ลักษณะส่วนตัว
<p>- เป็นหัตถศิลป์ชั้นสูงที่แสดงถึงฐานะของผู้ใช้</p> <p>- การเป็นผู้ที่มีฝีมือในการทอผ้าที่แสดงว่าพร้อมที่จะมีครอบครัวของผู้หญิงอีสานในอดีต</p>	<p>วัตถุดิบ: ไหม สีคราม</p> <p>กรรมวิธีการผลิต: การมัดหมี่</p> <p>อุปกรณ์การผลิต: อุปกรณ์การมัดหมี่แบบพื้นบ้าน</p> <p>องค์ประกอบศิลป์: จุด เส้น สี ปรังรูปทรง</p> <p>ประโยชน์ใช้สอย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า - เป็นเครื่องประกอบพิธีกรรม เช่น เป็นเครื่องสมนาในพิธีแต่งงาน ใช้ ประกอบพิธีบวงสรวง - เป็นเครื่องแต่งกายไปงานพิธีสำคัญ เช่น งานแต่งงาน งานประเพณี งานบวช 	<p>แนวคิดการออกแบบ: เนื่องจากในอดีตช่างทอผ้าจะทอผ้าไว้ใช้เองจึงสามารถทอได้ตามแต่ใจของผู้ทอ</p> <p>แรงบันดาลใจ: สิ่งแวดล้อมในอดีต ลวดลายที่ไดมาจากรูปทรงของสัตว์ ลวดลายที่มาจากรูปทรงของพืช ลวดลายที่มาจากสิ่งประดิษฐ์ และลวดลายเบ็ดเตล็ด</p> <p>การจับวางองค์ประกอบ: มีการจับวางองค์ประกอบ อย่างเป็นระเบียบโดยวางลวดลายกระจายทั่วทั้งผืนผ้า มีทั้งลายใหญ่และลายเล็ก มีรายละเอียดของลวดลายเยอะ</p> <p>รูปแบบ: วิจิตร หรูหรา มีลักษณะเฉพาะคือจะมีแม่ลายมัดหมี่ พื้นฐาน 7 ลาย ใช้เส้นใยเรซินมาเสอม เพื่อให้ผ้ามีประณีตเรียบร้อยสวยงาม</p>

ตาราง 4.1 วิเคราะห์สัญลักษณ์ของลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิม

จากตารางวิเคราะห์สัจจะของลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิม พบว่าสาเหตุที่ทำให้ผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมไม่ค่อยได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมาย เพราะ สัจจะของลวดลายแบบดั้งเดิมนั้น มีที่มาจากแนวความคิดการออกแบบที่ได้รับอิทธิพลจากบริบททางวัฒนธรรมในอดีต เพื่อประโยชน์ใช้สอยและ ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันของผู้คนที่อยู่ร่วมสมัย ในช่วงเวลานั้น เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป เงื่อนไขในกา รรับรู้ของผู้คนในสังคมก็เปลี่ยนตามไปด้วย ดังนั้นสัจจะต่างๆ ที่แสดงออกในลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมจึงยากต่อการเข้าถึงของกลุ่มเป้าหมาย จึงไม่ค่อยเข้าใจหรือซาบซึ้งกับสัจจะต่างๆ ทำให้ลวดลายแบบดั้งเดิม ไม่สามารถสื่อสาร กับกลุ่มเป้าหมายได้ จึงไม่นิยมนำมาใช้สอยในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น ขอบเขตของปัญหาในการศึกษาครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า “ยังขาดองค์ประกอบของสัจจะ (ลวดลาย) ของผ้าไหมมัดหมี่ ที่สามารถสื่อสารและดึงดูดความสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายได้”

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แยกวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสำรวจรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย ในด้านการแต่งกายและความต้องการในคุณลักษณะของผ้าไหมมัดหมี่ที่ต้องการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 1 พฤติกรรม แรงจูงใจและ ทศนคติ ด้านการแต่งกาย

1. ความนิยมด้านรูปแบบการแต่งกาย	ร้อยละ
แบบ โบราณ	0 %
อมตะหรือคลาสสิก	8 %
ร่วมสมัย	18 %
ทันสมัย	62 %
ล้ำสมัย	12 %
รวม	100%

ตาราง 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามรสนิยม
ในด้านรูปแบบของเครื่องแต่งกาย

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยส่วนใหญ่นิยมการแต่งกายในรูปแบบทันสมัย (62%) รองลงมา นิยมแต่งกายแบบร่วมสมัย (18 %) แบบล้ำสมัย (12 %) และแบบอมตะหรือคลาสสิก ตามลำดับ โดยที่ไม่นิยมแต่งกายแบบโบราณเลย (0 %)

2. ในแต่ละเดือน ท่านซื้อผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องแต่งกาย กี่ชิ้น	ร้อยละ
1-2 ชิ้น	20%
3-4 ชิ้น	49%
5-6 ชิ้น	26%
10 ชิ้นขึ้นไป	5%
รวม	100 %

ตาราง 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
จำนวนของเครื่องแต่งกายที่ซื้อต่อเดือน

จากตาราง พบว่า ในแต่ละเดือนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ (49%) มีการซื้อเครื่องแต่งกาย จำนวน 3-4 ชิ้น รองลงมา จำนวน ซื้อ 5-6 ชิ้น ต่อเดือน (26%) ซื้อ 1-2 ชิ้น (20%) และซื้อ 10 ชิ้นขึ้นไป (5%) ตามลำดับ

3. ในแต่ละเดือนท่านใช้เงิน เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย ประมาณเท่าใด	ร้อยละ
50 -200 บาท	(7%)
200-500 บาท	37%)
500- 1,000 บาท	48%
1,000 บาทขึ้นไป	8%
รวม	100 %

ตาราง 4.4 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
จำนวนเงินที่ซื้อเครื่องแต่งกายต่อเดือน

จากตาราง พบว่า ในแต่ละเดือนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้เงินสำหรับ ซื้อเครื่องแต่งกาย ใน
วงเงิน 500- 1,000 บาท (48%) รองลงมา ซื้อในวงเงิน 200-500 บาท (37%) ซื้อ ในวงเงิน 1,000 บาท
ขึ้นไป (8%) และ ในวงเงิน 50 -200 บาท (7%) ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย ร้อยละ	
ความงาม	55%
ประโยชน์ใช้สอย	27%
ความแข็งแรง	1%
ความปลอดภัย	0%
ความสะดวกในการใช้	3%
ราคา	9%
การซ่อมแซมรักษา	0%
วัสดุ	5%
กรรมวิธีการผลิต	0%
การขนส่ง	0%
รวม	100%

ตาราง 4.5 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย

จากตารางที่ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เลือกซื้อเครื่องแต่งกาย จากปัจจัยด้านความงาม (55%) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านประโยชน์ใช้สอย 27% ปัจจัยด้านราคา 9% ความสะดวกในการใช้ 3% และปัจจัยด้านความแข็งแรง 1% ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่กลุ่มเป้าหมายไม่ได้ให้ความสำคัญเลยคือ ปัจจัยด้าน กรรมวิธีการผลิต การขนส่ง การซ่อมแซมรักษาและความปลอดภัย (0%)

ส่วนที่ 2 ทักษะ และความต้องการเกี่ยวกับผ้าไหมมัดหมี่ ในจังหวัดมหาสารคาม

1. ท่านรู้จักผ้าไหมมัดหมี่หรือไม่	ร้อยละ
รู้จัก	92%
ไม่รู้จัก	8%
รวม	100%

ตาราง 4.6 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามการรู้จักผ้าไหมมัดหมี่

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่รู้จักผ้าไหมมัดหมี่ (92%) และมีเป็นส่วนน้อยที่ไม่รู้จักผ้าไหมมัดหมี่ (8%)

2. ท่านเคยใช้ผ้าไหมมัดหมี่ในการแต่งกายหรือไม่	ร้อยละ
เคย	11 %
ไม่เคย	89 %
รวม	100 %

ตาราง 4.7 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
การเคยใช้ผ้าไหมมัดหมี่ในการแต่งกาย

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ผ้าไหมมัดหมี่ในการแต่งกาย (89%) และเคยใช้ผ้าไหมมัดหมี่ในการแต่งกาย เป็นจำนวนที่น้อย (11%)

3. ทักษะคติเกี่ยวกับผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัดมหาสารคาม	ร้อยละ
โบราณ	94%
อมตะหรือคลาสสิก	2%
ร่วมสมัย	4%
ทันสมัย	0%
ล้ำสมัย	0%
รวม	100 %

ตาราง 4.8 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามทัศนคติ
เกี่ยวกับผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัดมหาสารคาม

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีทัศนคติว่า ผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคาม นั้น มีรูปแบบโบราณ (94%) รองลงมาคิดว่า มีรูปแบบที่ร่วมสมัย (4%) และคิดว่ามีรูปแบบอมตะหรือคลาสสิก (2%) ตามลำดับ โดยไม่คิดเห็นว่าเป็นรูปแบบที่ทันสมัยหรือล้ำสมัยเลย (0%)

4. หากมีการพัฒนารูปแบบตามที่ท่านต้องการแล้ว ท่านจะใช้ผ้าไหมมัดหมี่ในการแต่งกายหรือไม่	ร้อยละ
ใช่	47 %
ไม่ใช่	21 %
ไม่แน่ใจ	32 %
รวม	100 %

ตาราง 4.9 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
ความต้องการใช้ผ้าไหมมัดหมี่ ในการแต่งกายหลังจากมีการพัฒนารูปแบบแล้ว

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหากมีการพัฒนาได้ตามที่ต้องการก็มี
โอกาสใช้ผ้าไหมมัดหมี่ (47%) โดยมีบางส่วนที่ ยังไม่แน่ใจว่าจะใช้หรือไม่ (32 %) และมีเป็นส่วน
น้อยที่จะไม่นำมาใช้ (21 %)

5. หากมีการพัฒนารูปแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามที่ท่านต้องการแล้ว เครื่องแต่งกายจากผ้าไหมมัดหมี่ชนิดใดที่ท่านต้องการ	ร้อยละ
ผ้าฝ้ายสำหรับตัดเย็บเสื้อผ้า	17%
ผ้าคลุมไหล่	30%
ผ้าพันคอ	66%
หมวก	2%
ผ้าคาดเอว	0%
ผ้าผูกผม	0%
รวม	100 %

ตาราง 4.10 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
ความต้องการรูปแบบเครื่องแต่งกายจากผ้าไหมมัดหมี่

จากตาราง พบว่า หากมีการพัฒนารูปแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามที่ต้องการแล้ว กลุ่มเป้าหมาย
ส่วนใหญ่ต้องการเครื่องแต่งกายจากผ้าไหมมัดหมี่ในรูปแบบผ้าพันคอ มากที่สุด (66%) รองลงมา คือ
ผ้าคลุมไหล่ (30%) ผ้าฝ้ายสำหรับตัดเย็บเสื้อผ้า (17%) และหมวก (2%) ตามลำดับและผลิตภัณฑ์ที่ไม่
อยากใช้เลย คือ ผ้าคาดเอวและผ้าผูกผม (0%)

ส่วนที่ 3 ความต้องการด้านองค์ประกอบของลวดลายผ้า

1. ลักษณะของรูปร่าง รูปทรง ที่อยากให้มีในลวดลาย	ร้อยละ
รูปเรขาคณิต	42 %
รูปอินทรีย์	25 %
รูปอิสระ	33 %
รวม	100 %

ตาราง 4.11 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
ลักษณะของรูปร่าง รูปทรง ที่อยากให้มีในลวดลาย

จากตาราง พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มความนิยม ลักษณะของรูปร่าง รูปทรง ที่อยากให้มี
ในลวดลาย แบบ มากที่สุดคือ รูปเรขาคณิต 42 % รองลงมาคือ รูปอิสระ 33 % และรูปอินทรีย์ 25 %

2. รูปแบบของลวดลายที่ชอบ	ร้อยละ
เหมือนจริง	11%
ตัดทอน	36%
สร้างสรรค์	53%
รวม	100

ตาราง 4.12 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
รูปแบบของลวดลายที่ชอบ

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายชอบลวดลายที่มีรูปแบบ สร้างสรรค์ มากที่สุด (53%)
รองลงมาคือ ตัดทอน 36 % และเหมือนจริง 11% ตามลำดับ

3. ลักษณะของเนื้อผ้าที่ชอบ	ร้อยละ
หยาบ	0%
เรียบรีน	38%
มันวาว	14%
ค้ำ	9%
ผสมผสาน	42%
รวม	100 %

ตาราง 4.13 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
รูปแบบของเนื้อผ้าที่ชอบ

จากตาราง พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้ม ชอบเนื้อผ้าที่ลักษณะผสมผสาน มากที่สุด (42 %) รองลงมา คือเนื้อผ้าแบบ เรียบรีน (38 %) เนื้อผ้าแบบ มันวาว (14 %) ตามลำดับและไม่ชอบเนื้อผ้าแบบหยาบเลย (0 %)

4. ลักษณะของสีสันทัน ที่ชอบ	ร้อยละ
สีโทนร้อน	22 %
สีโทนเย็น	37 %
ชอบทั้งสีโทนเย็นและโทนร้อน	41%
รวม	100 %

ตาราง 4.14 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
ลักษณะของสีสันทันที่ชอบ

จากตาราง พบว่ากลุ่มเป้าหมาย มีความชอบ สีโทนร้อนและสีโทนเย็น ในระดับใกล้เคียงกัน กล่าว คือ ชอบสีโทนเย็น (52%) และ สีโทนร้อน (48 %)

5. ลักษณะการเลือกใช้สีในการแต่งกาย		ร้อยละ
สีกลมกลืน		89%
สีตรงข้าม		11%
ชอบทั้ง	สีกลมกลืนและสีตรงข้าม	15%
รวม		100 %

ตาราง 4.15 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตาม
ลักษณะของการใช้สีในการแต่งกาย

จากตารางพบว่า กลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่ชอบสีในลักษณะกลมกลืน 74 % มากกว่า ชอบ
ทั้งสีกลมกลืนและสีตรงข้าม (15%) และการใช้สีตรงข้าม (11%)

ผลการศึกษา ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายสรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่นิยม
แต่งตัวในรูปแบบทันสมัย และโดยส่วนใหญ่จะซื้อเครื่องแต่งกายเดือนละประมาณ 3-4 ชิ้น และใช้
เงินเพื่อการซื้อหาประมาณ 500-1,000 บาทต่อเดือน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย
ของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านความงาม โดยมีทัศนคติว่าผ้าไหมมัดหมี่นั้นมีรูปแบบ
โบราณ แม้ส่วนใหญ่จะรู้จักผ้าไหมมัดหมี่แต่ก็ไม่นิยมนำมาใช้เพื่อการแต่งกาย แต่มีความคิดเห็นว่า
หากมีการพัฒนารูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ตามที่ตนต้องการแล้ว มีแนวโน้มว่าจะนำมาใช้สอย
และอยากได้ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมมัดหมี่ที่แปรรูปเป็นผ้าพันคอ โดยกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะ
ชอบลวดลายที่มีคุณลักษณะดังนี้

ลักษณะรูปร่างรูปทรงที่ชอบ : รูปเรขาคณิต

ลักษณะลวดลายที่ชอบ : ลายแบบสร้างสรรค์

ลักษณะสีสันทที่ชอบ : สีโทนเย็นและสีโทนร้อน

ลักษณะการใช้สี ที่ชอบ : ชอบใช้สีในลักษณะกลมกลืน

ลักษณะเนื้อผ้าที่ชอบ : เนื้อผ้าแบบผสมผสาน

4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

ผลจากการศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายจากแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่า
ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมมัดหมี่ที่กลุ่มเป้าหมายต้องการคือ ผ้าพันคอ

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้ศึกษา รูปแบบและองค์ประกอบของผ้าพันคอ จากสื่อ
ออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สามารถแบ่งรูปแบบผ้าพันคอได้ 3

รูปแบบใหญ่ๆ คือ สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัสและรูปทรงอิสระ โดยทั้ง 3 รูปแบบ มีองค์ประกอบดังนี้คือ ขนาด รูปร่าง-รูปทรง สีสันทัน และลวดลาย และพบว่ามีแนวโน้มความนิยมผ้าพันคอที่มีรูปทรง สี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งโดยทั่วไปจะมีขนาด กว้าง 50 ยาว 180 เซนติเมตร ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ผ้าพันคอที่จะออกแบบลวดลายนี้มีรูปร่าง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดังนั้นจึงได้ใช้ขนาดดังกล่าวเป็นข้อกำหนดสัดส่วนของผ้าพันคอ

สี่เหลี่ยมผืนผ้า

สี่เหลี่ยมจัตุรัส

รูปทรงอิสระ

ภาพ 4.2 ตัวอย่างรูปแบบผ้าพันคอ

(ผ้าพันคอสี่เหลี่ยมผืนผ้า http://market.mthai.com/uploads/product/69792/original_1.jpg: 9 มิถุนายน 2550, ผ้าพันคอสี่เหลี่ยมจัตุรัส <http://www.ilovelowie.com/images/ruffle-scarf.jpg>: 9 มิถุนายน 2550, ผ้าพันคอรูปทรงอิสระ http://farm4.static.flickr.com/3139/3003146284_16b20189f0.jpg: 9 มิถุนายน 2550)

ภาพ 4.3 ตัวอย่างแฟชั่นผ้าพันคอ

(<http://dek-d.com/board/view.php?id=1199073>: 9 มิถุนายน 2550, <http://women.sanook.com>: 9 มิถุนายน 2550, http://women.mthai.com/views_Trend-Fashion_11_50_28979_1.women: 9 มิถุนายน 2550)

ภาพ 4.4 ตัวอย่างผ้าพันคอ Brand name

(<http://play.kapook.com/photo/show-59059>: 9 มิถุนายน 2550)

ภาพ 4.5 ขนาดของผ้าพันคอ

4.2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิต

ผลการศึกษา การศึกษา พบว่า กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุตุรงค์ ใช้กรรมวิธีการทอผ้าแบบดั้งเดิม คือยังใช้คนทำในแต่ละขั้นตอน ทอผ้าด้วยกี่ทอผ้าแบบพื้นเมือง และใช้เครื่องมือที่พัฒนาเป็นเครื่องทูนแรงบ้าง อาทิ เครื่องคันหมี่ติดมอเตอร์ ไนกรอด้วยติดมอเตอร์ และใช้วัสดุคือใช้เส้นไหมพื้นบ้านและเส้นไหมจากโรงงาน ใช้ สีเคมีในการย้อมเป็นส่วนใหญ่เพราะมีความสะดวกกว่าการย้อมสีธรรมชาติ และมัดหมี่เส้นพุ่ง (นางสมจิตร บุญนอก, สัมภาษณ์, พฤษภาคม 2550)

ดังนั้น ในการออกแบบผ้าพันคอไหมมัดหมี่รูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด กว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 180 เซนติเมตร ผู้วิจัยเลือกใช้กรรมวิธีการทอผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมตามแบบอย่างของกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุตุรงค์ และเลือกใช้วัสดุ คือ เส้นไหมโรงงาน ผสมผสานกับเส้นไหม

บ้านเพื่อให้ได้เนื้อผ้าที่มีผิวสัมผัสแบบผสมผสานตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ และใช้สีเคมีในการย้อมเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการผลิต

4.3 การสร้าง แนวความคิดหลัก

การออกแบบในครั้งนี้มุ่งตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลักเพราะฉะนั้น แนวความคิดการออกแบบจึงต้องสอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้นเป็นสำคัญ ซึ่งผลจากการศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อนำมาตีความตามแนวคิดเรื่อง สัญญะวิทยา (บทที่ 2 เรื่องแนวคิด สัญญะวิทยา) พบว่า สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายต้องการจากการออกแบบครั้งนี้ในด้านความหมายสัญญะนั้น คือ ความทันสมัย ในรูปสัญญะคือผ้าพันคอ หรือกล่าวได้ว่า สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายต้องการคือ “ต้องการผ้าพันคอที่ความทันสมัย”

และเมื่อพิจารณาต่อมาอีก พบว่า ทักษะคิดต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิมและความคาดหวังต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ที่จะออกแบบใหม่ของกลุ่มเป้าหมาย ก็คือภาพในความคิดหรือ Signified นั่นเอง ซึ่ง Signified ของลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบดั้งเดิม ในทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายคือ “ไม่ทันสมัย (โบราณ)” และ Signified หรือความคาดหวังที่จะเห็น ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ที่จะออกแบบใหม่ของกลุ่มเป้าหมาย คือ “ความทันสมัย” ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม (Binary Opposition)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำ แนวความคิดเรื่อง ความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม มาประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์ห้วงอวกาศประกอบของลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ระหว่าง ลวดลายแบบดั้งเดิมกับลวดลายที่จะออกแบบใหม่ เพื่อให้การสร้างแนวความคิดหลักในการออกแบบ เป็นระบบมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อหา รูปสัญญะ (Signifier) ของลวดลายที่จะออกแบบใหม่ให้มีความทันสมัยได้ อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้น เพราะในเมื่อ Signified มีความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม แล้ว Signifier ก็ น่าจะมีลักษณะสอดคล้องสัมพันธ์กันด้วย ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

บริบท (context): ฝ่ายปกครองตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ตัวบท (text): ฝ่ายใหม่ที่มี
สัญญาณ (sign): ลวดลายฟ้าใหม่ที่มี

ความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม

สัญญาณ (sign): ลวดลายฟ้าใหม่ที่มีแบบดั้งเดิม	สัญญาณ (sign): ลวดลายฟ้าใหม่ที่มีที่ออกนอกแบบใหม่
รูปสัญญาณ (signifiers) : ไม่ทันสมัย	รูปสัญญาณ (signifiers) :
ลักษณะส่วนรวม	
วัตถุดิบใหม่ สีเข้ม	องค์ประกอบศิลป์ จุดเด่น สี รูปร่างรูปทรง
อุปกรณ์การผลิต	กรรมวิธีการผลิต
: อุปกรณ์การผลิตแบบพื้นบ้าน	การมีค่านิยม

ลวดลายฟ้าใหม่ที่มีแบบดั้งเดิม	ลักษณะส่วนตัว	ลวดลายฟ้าใหม่ที่มีที่ออกนอกแบบใหม่
ตามใจของผู้ทอ	แนวคิดการออกแบบ	ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
แรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อมในอดีต	แรงบันดาลใจในการออกแบบ	แรงบันดาลใจสิ่งแวดล้อมร่วมสมัย
มีการจัดวางองค์ประกอบอย่างเป็นระเบียบโดยวางกระจายทั่วทั้งผืนผ้า มีทั้งลายใหญ่และลายเล็ก มีรายละเอียดของลวดลายละเอียด	การจัดวางองค์ประกอบลวดลาย	วางลายบางตำแหน่ง มีรายละเอียดของลวดลายน้อย
วิจิตร หรูหรา และมีแบบแผน กล่าวคือ มีแม่ลายที่มี 7 ลาย เป็นพื้นฐานใช้เส้นใย เรียบ สม่่าเสมอ เพื่อทำให้ผ้าประดิษฐ์เรียบร้อยสวยงาม	รูปแบบลวดลาย	มีรูปแบบ เรียบง่าย และเป็นลวดลายในลักษณะเฉพาะตัว โดยไม่อ้างอิงจากแม่ลายพื้นฐาน และใช้เส้นใยที่มีพื้นผิวสัมผัสที่ไม่สม่ำเสมอ

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์องค์ประกอบของลวดลายแบบดั้งเดิมเปรียบเทียบกับลวดลายที่ออกนอกแบบใหม่ ตามแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม

จากตาราง สรุปแนวความคิดการออกแบบได้ว่า จะต้องออกแบบลวดลายใหม่ให้มีลักษณะเฉพาะตัว โดยไม่อ้างอิงจากลวดลายแบบดั้งเดิม มีลักษณะ รูปแบบ ลายแบบนามธรรม มีรายละเอียดของลวดลายน้อย จัดวางองค์ประกอบให้สมดุลแบบไม่สมมาตร (Asymmetry) ใช้เส้นใยหลายขนาด และใช้สีตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ โดยสัญลักษณ์ที่จะนำมาใช้เพื่อสื่อถึงแนวความคิดการออกแบบดังกล่าวนี้ ต้องมาจากแรงบันดาลใจที่มาจากสิ่งแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เกี่ยวข้องกับและมีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย จึงจะทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ ซึ่งจะได้นำไปใช้ในขั้นตอนการออกแบบร่าง

4.4 การออกแบบร่าง

จากแนวความคิดการออกแบบดังกล่าวไปแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยศึกษาจากนิตยสารแฟชั่นสำหรับผู้หญิง จำนวน 9 ฉบับ

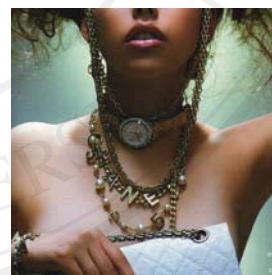
ประกอบด้วย นิตยสาร ฮาร์เปอร์ส บาร์ซาร์ (Harper' Bazaar) นิตยสารแมรี แคลร์ (Marie Claire) นิตยสารคลีโอ (Cleo) นิตยสารมาดามฟิกาโร (Madame Figaro) นิตยสารแอล (ELLE) นิตยสารดิฉัน นิตยสารแพรว นิตยสารสุดสัปดาห์ และนิตยสาร ' Wallpaper (Thai edition) พบว่า กระแสความนิยมการนำเครื่องประดับมาใส่เพื่อเสริมการแต่งกายให้สวยงามยิ่งขึ้น ได้รับความนิยมในกลุ่มประชากร

(1)

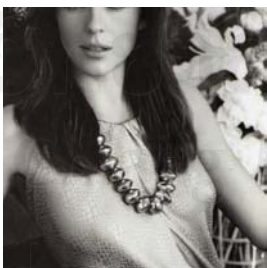
(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

ภาพ 4.6 การนำเครื่องประดับมาใส่เพื่อเสริมการแต่งกายให้สวยงามยิ่งขึ้น

- (1) นิตยสาร ฮาร์เปอร์ส บาร์ซาร์ (Harper' Bazaar) เดือน ตุลาคม 2550
- (2) นิตยสารเมรี แคลร์ (Marie Claire) เดือน ตุลาคม 2550
- (3) นิตยสารคลีโอ (Cleo) เดือน ตุลาคม 2550
- (4) นิตยสารมาดามฟิการ์ (Madame Figaro) เดือนตุลาคม 2550
- (5) นิตยสารเอล (ELLE) เดือนตุลาคม 2550
- (6) นิตยสารดิฉัน เดือนตุลาคม 2550

(1)

(2)

(3)

ภาพ 4.7 เครื่องประดับที่ทำจากโลหะ

- (1) นิตยสารแพรว เดือนตุลาคม 2550
- (2) นิตยสารสุดสัปดาห์ เดือนตุลาคม 2550
- (3) นิตยสารWallpaper (Thai edition) เดือนตุลาคม 2550

ภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า เครื่องประดับโลหะ ไม่ว่าจะเป็นสร้อยคอ กำไล รวมทั้ง นาฬิกาสายโลหะ ฯลฯ กำลังได้รับความนิยม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นเครื่องประดับที่ทันสมัย นั่นเอง ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องประดับดังกล่าว เป็นเครื่องประดับที่มีความงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว อีกทั้งการจัดวางส่วนประกอบของเครื่องประดับใน ลักษณะการซ้ำ (Repeats) เกี่ยวโยงให้เป็นเส้นสายนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดวางองค์ประกอบของลวดลาย ดังนั้นจึงได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ สื่อถึงความทันสมัยของ ลวดลาย ผ้าไหมมัดหมี่

โดยได้สรุปเป็นกรอบแนวความคิดการออกแบบว่า “จะออกแบบลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกว้าผ้าพันคอไหมมัดหมี่เป็นเสมือนเครื่องประดับ ที่ทันสมัยอีกชิ้นหนึ่ง จะได้ดึงดูดความสนใจกลุ่มเป้าหมายให้นำผ้าพันคอไหมมัดหมี่มาใช้ประกอบการแต่งกายได้”

ดังนั้นในการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัย ออกแบบร่าง โดยการนำเอาภาพแรงบันดาลใจจาก เครื่องประดับโลหะ มาแยกแยะทัศนธาตุทางศิลปะ (จุด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก แสงเงา สี สัน) ออก

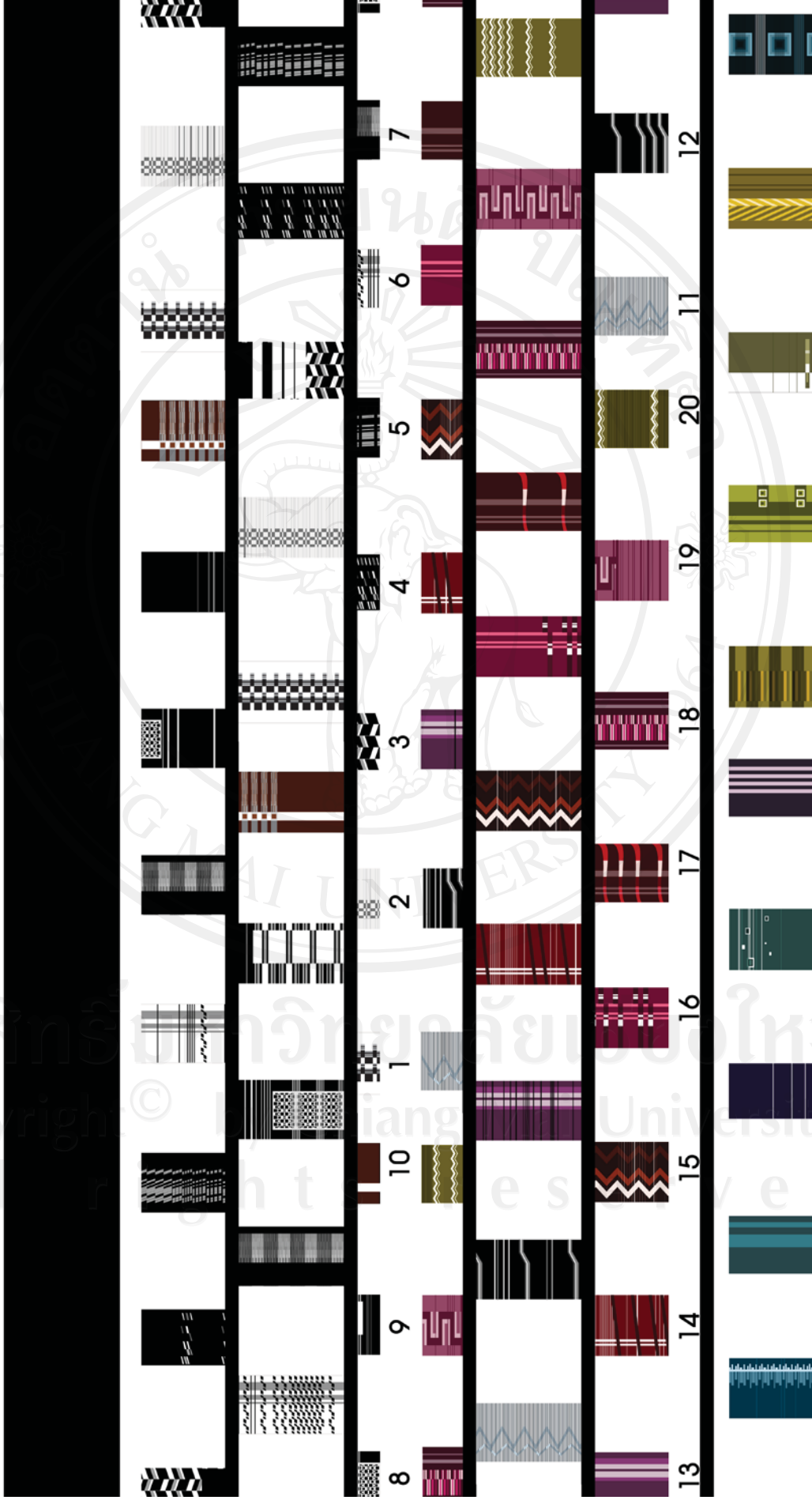
เพื่อให้เห็นเอกลักษณ์ที่เป็นส่วนตัว ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มืองค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัวดังนี้

ทัศนธาตุทางศิลปะของเครื่องประดับโลหะร่วมสมัย	
<p>รูปร่างรูปทรง : เป็นรูปทรงเรขาคณิต และรูปทรงที่เกิดจากการสะท้อน แสงที่มองเป็นเป็นรูปทรงต่างๆ แบบ ตัดทอน เช่น</p>	
<p>พื้นผิว: มันวาว เรียบรื่น</p>	
<p>สี: เนื่องจากความมันวาวของพื้นผิวโลหะจึงสะท้อนสีต่างๆที่แวดล้อมอยู่ ได้ทุกสี</p>	
<p>น้ำหนัก: เครื่องประดับโลหะนั้นมีพื้นผิวมันวาว จึงสามารถสะท้อนแสง ที่มีลักษณะที่ตัดกันอย่างรุนแรง (Contrast) ระหว่างแสงและเงา</p>	

ตาราง 4.17 ทัศนธาตุทางศิลปะของเครื่องประดับโลหะร่วมสมัย

เมื่อได้แยกแยะทัศนธาตุต่างๆของเครื่องประดับโลหะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำทัศนธาตุดังกล่าวมาจัดวางองค์ประกอบใหม่ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการออกแบบ และจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ให้ลงตัวตามหลักการทางด้านศิลปะเพื่อให้ได้ลวดลายต่างๆ ในสัดส่วนของรูปร่างผ้าพันคอ ที่ได้กำหนดไว้ โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิตด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ของกลุ่มผ้าบ้านกุคั้ง ซึ่งการออกแบบร่างในครั้งนี้ ได้ใช้ คอมพิวเตอร์โปรแกรม Illustrator เพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการออกแบบซึ่งสามารถออกแบบร่างได้ 30 รูปแบบดังนี้

แบบร่างลวดลายผ้าพื้นคอใหม่มีดหมี

ภาพ 4.8 แบบร่างลวดลายผ้าพื้นคอใหม่มีดหมี จำนวน 30 แบบ

4.5 การคัดเลือกแบบ

ผู้วิจัย นำแบบร่างที่ออกแบบแล้วจำนวน 30 แบบ เพื่อนำมาคัดเลือก ด้วยการเก็บข้อมูลจากการสอบถาม เรื่องแนวโน้มความนิยมของกลุ่มเป้าหมายต่อแบบร่างลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ที่ได้ออกแบบใหม่ จากกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายจำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการศึกษาแสดงตารางต่อไปนี้

ตารางการประเมินแบบร่างจากกลุ่มเป้าหมาย

แบบร่าง (N=50)	ชอบ	ไม่ชอบ
แบบร่างที่ 1	32 (64%)	18 (36%)
แบบร่างที่ 2	31 (62%)	19 (38%)
แบบร่างที่ 3	0 (0%)	50 (100%)
แบบร่างที่ 4	19 (38%)	31 (62%)
แบบร่างที่ 5	38 (76%)	12 (24%)
แบบร่างที่ 6	24 (48%)	26 (52%)
แบบร่างที่ 7	3 (6%)	47 (94%)
แบบร่างที่ 8	12 (24%)	38 (76%)
แบบร่างที่ 9	33 (66%)	17 (34%)
แบบร่างที่ 10	27 (54%)	23 (46%)
แบบร่างที่ 11	39 (78%)	11 (22%)
แบบร่างที่ 12	7 (14%)	43 (86%)
แบบร่างที่ 13	2 (4%)	48 (96%)
แบบร่างที่ 14	7 (14%)	43 (86%)
แบบร่างที่ 15	40 (80%)	10 (20%)
แบบร่างที่ 16	1 (2%)	49 (98%)
แบบร่างที่ 17	2 (4%)	48 (96%)
แบบร่างที่ 18	7 (14%)	43 (86%)
แบบร่างที่ 19	45 (90%)	5 (10%)

ตาราง 4.18 ตารางการประเมินแบบร่างจากกลุ่มเป้าหมาย

แบบร่าง (N=50)	ชอบ	ไม่ชอบ
แบบร่างที่ 20	9 (18%)	41 (82%)
แบบร่างที่ 21	12 (24%)	38 (76%)
แบบร่างที่ 22	17 (34%)	33 (66%)
แบบร่างที่ 23	47 (94%)	3 (6%)
แบบร่างที่ 24	9 (18%)	41 (82%)
แบบร่างที่ 25	41 (82%)	9 (12%)
แบบร่างที่ 26	28 (56%)	22 (44%)
แบบร่างที่ 27	35 (70%)	15 (30%)
แบบร่างที่ 28	21 (42%)	29 (58%)
แบบร่างที่ 29	12 (24%)	38 (46%)
แบบร่างที่ 30	11 (22%)	39 (78%)

ตาราง 4.18 (ต่อ) ตารางการประเมินแบบร่างจากกลุ่มเป้าหมาย

จากตาราง พบว่ากลุ่มผู้บริโภครเป้าหมายเลือกแบบร่างที่ได้คะแนนความชอบ ร้อยละ 60 จำนวน 10 แบบ ดังนี้ แบบร่างที่ 1, 2, 5, 9, 11, 15, 19, 23, 25, 27 แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาต่อไป

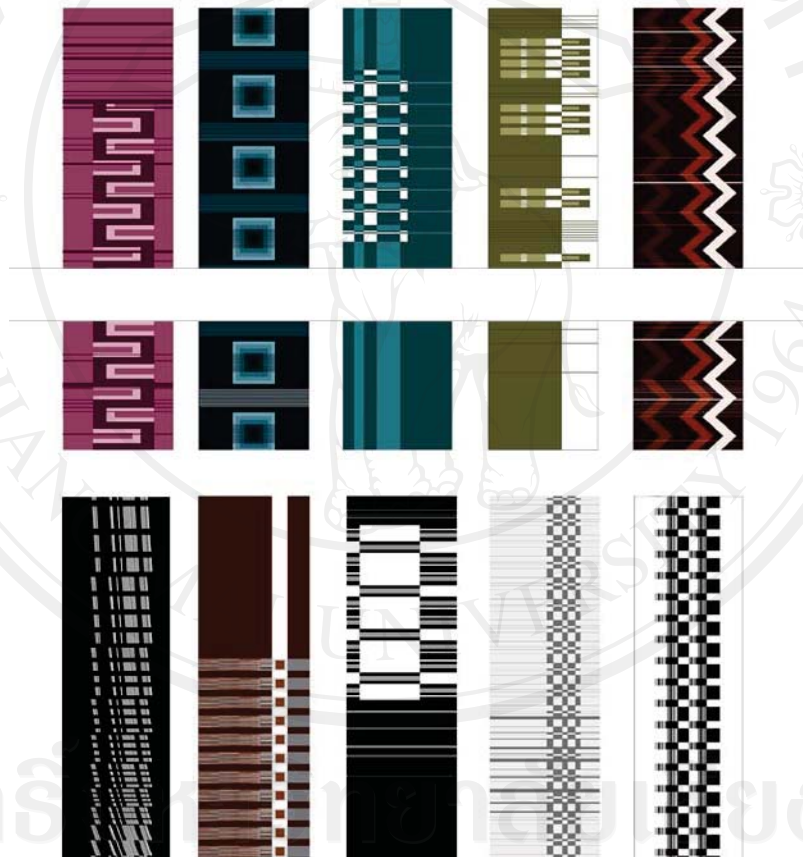
ผู้วิจัยนำแบบร่างที่ได้ผลจากกลุ่มผู้บริโภครเป้าหมายจำนวน 10 แบบ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผ้าทอพื้นเมือง 3 ท่าน เพื่อเสนอแนะ โดยแบบสอบถามแบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้คำแนะนำดังนี้

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาริน บุญญาพุทธิพงศ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบสิ่งทอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ความคิดเห็นและแนะนำว่า การออกแบบมีแนวความคิดน่าสนใจ แต่การจัดวางองค์ประกอบจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิตด้วย และแนะนำให้ใช้เส้นใยที่หลากหลาย ทั้งไหมบ้าน และไหมโรงงาน เพื่อเพิ่มพื้นผิวสัมผัสที่หลากหลาย
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุปราณี ลักษณ์ะศิโย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบสิ่งทอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ความคิดเห็นและแนะนำว่า การออกแบบจะต้องคำนึงถึงการนำไปใช้งานเป็น สำคัญ และจะต้องดูสีตามกระแสแฟชั่น

ด้วยและการจัดวางองค์ประกอบ ใน 1 แม่ลายควรทดลองวางองค์ประกอบหลายรูปแบบ และควรนึกถึงความเป็นได้ทางการผลิตด้วย

3) นางสาวสมจิต บุรินอก ประธานกลุ่มทอผ้าบ้านกุตรังซึ่งเป็นผู้ร่วมศึกษาในขั้นตอนการผลิตต้นแบบผ้า ให้คำแนะนำในเรื่องการเลือกใช้ชนิดของสีว่าควรทดลองใช้สีเคมีเพราะ ให้สีที่สม่ำเสมอผสมสีได้หลากหลาย และติดทนนานกว่า รวมทั้งได้ร่วมคัดเลือกแบบร่างที่สามารถทำได้จริงตามศักยภาพของตน

ดังนั้นหลังจากการคัดเลือกแบบร่างลวดลายผ้า สามารถคัดเลือกแบบร่างลวดลายผ้าใหม่มัดหมี่ที่มีความเหมาะสม ได้ จำนวน 10 แบบ ดังนี้

ภาพ 4.9 แบบร่าง ที่ได้รับคัดเลือกจำนวน 10 แบบ

4.6 การออกแบบรายละเอียด

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย ได้แบ่งการทำงานเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

4.6.1 การกำหนดรายละเอียดของแบบร่าง ด้วยการนำแบบร่างที่ได้คัดเลือกไว้มาปรับปรุงและกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ชนิดของเส้นไหม ชนิดของสี การเตรียมเส้นพุ่ง การเตรียมเส้นยืน และเทคนิควิธีการทอ ดังมีรายละเอียดเป็นรายแบบดังนี้

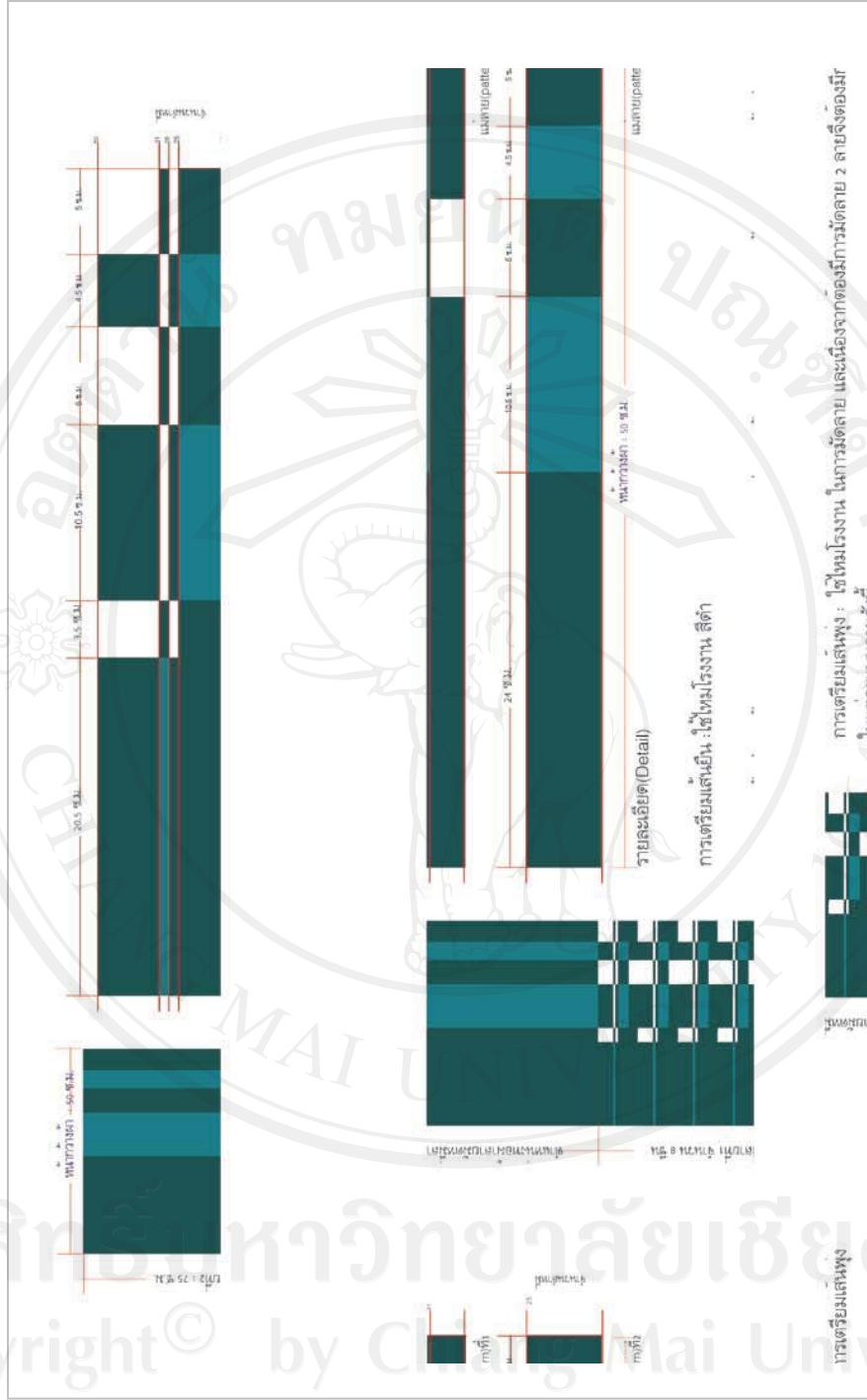
(1) รายละเอียดแบบร่างที่ 1

4.10 รายละเอียดแบบร่างที่ 1

ภาพ

(3) รายละเอียดแบบร่างที่ 3

ภาพ 4.12 รายละเอียดแบบร่างที่ 3

(7) รายละเอียดแบบร่างที่ 7

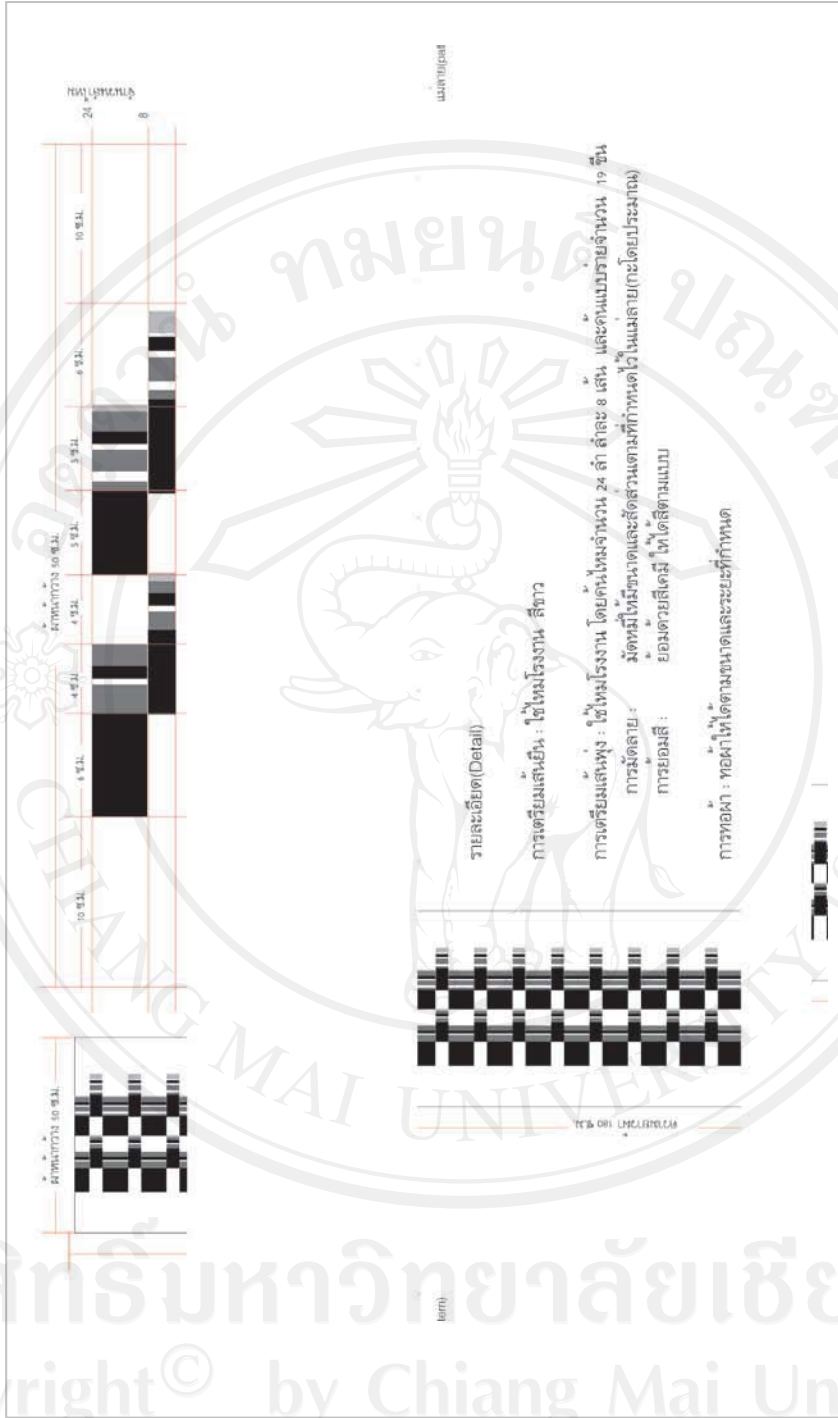
ภาพ 4.16 รายละเอียดแบบร่างที่ 7

(8) รายละเอียดแบบร่างที่ 8

ภาพ 4.17 รายละเอียดแบบร่างที่ 8

(9) รายละเอียดแบบร่างที่ 9

ภาพ 4.18 รายละเอียดแบบร่างที่ 9

4.6.2 การสร้างต้นแบบผ้าพันคอไหมมัดหมี่

ในขั้นตอนการสร้างต้นแบบ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับช่างทอผ้า ซึ่งได้แก่ นางสาวจิต บุรินอก ช่างทอผ้าไหมมัดหมี่จากกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุตรังพบว่า

ภาพ 4.20 การนำเสนอแบบร่างและข้อกำหนดต่างๆ ระหว่างผู้วิจัยกับช่างทอผ้า

1. เนื่องจากช่างทอผ้ามีข้อจำกัดเรื่องการย้อมสี คือไม่ค่อยมีความชำนาญในเรื่องการผสมสี เพราะที่ผ่านมามักจะใช้สีสำเร็จรูป จึงเป็นอุปสรรคต่อการผสมสีให้ได้ตามแบบร่าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาด้วยการนำแผ่นตัวอย่างสีสำเร็จรูปมาเทียบสีให้ได้สีที่ใกล้เคียงแทน เพื่อให้กระบวนการทอผ้าทำได้อย่างรวดเร็ว และสีติดทนนาน

ภาพ 4.21 แผ่นตัวอย่างสีเคมีสำเร็จรูปที่กลุ่มทอผ้าบ้านกุตรังใช้เพื่อเทียบสี
ที่มา: กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุตรัง

2. เนื่องจากจะนำผ้าไปใช้ประโยชน์เป็นผ้าพันคอ ฉะนั้นเนื้อผ้าพันคอที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ ควรต้องมีความนุ่มลื่นพลิ้วไหว ช่างทอผ้าจึงเสนอแนะให้ใช้การทอผ้าแบบ 2 ตะกอ ทุกผืน และใช้ไหมเส้นยืนให้มีขนาดใหญ่กว่าเส้นพุ่ง โดยใช้เส้นยืน ขนาดครึ่ง 6 และเส้นพุ่งขนาดครึ่ง 4 ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้ได้เนื้อผ้านุ่มลื่นพลิ้วไหวตามที่ต้องการ

3. เนื่องจากแบบร่างทั้ง 10 แบบ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามการใช้สีของเส้นยืนคือ แบบที่ใช้เส้นยืนสีดำจำนวน 8 แบบและแบบที่ใช้เส้นยืนสีขาวจำนวน 2 แบบ

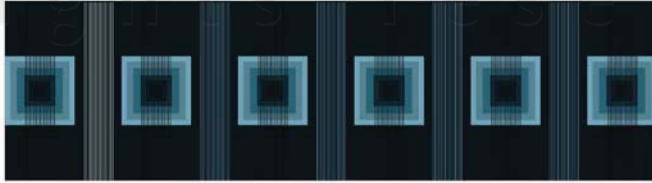
4. ขนาดของพิมพ์ที่ใช้ในการทอครั้งนี้คือพิมพ์เบอร์ 26 ซึ่งจะทำได้ผ้าหน้ากว้าง 50 เซนติเมตร เมื่อทำความเข้าใจและตกลงกันในเบื้องต้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ช่างทอผ้าจึงได้เริ่มทำงานตามลำดับขั้นตอนนี้

1. ช่างทอผ้าเริ่มต้นการทำงานโดยการเตรียมจัดหาเส้นไหม ชนิดต่างๆ ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ไหมโรงงาน และไหมบ้าน โดยมีกรนำไหมโรงงานขนาดครึ่ง 4 มาใช้เป็นเส้นยืนทั้งหมดทุกผืน เนื่องจากเป็นเทคนิควิธีการของกลุ่มทอผ้าบ้านกุดรังที่ทำอยู่เป็นประจำ โดยให้เหตุผลว่าการใช้ไหมโรงงาน มีความสะดวกเพราะนำมาใช้ได้เลย ไม่ต้องมีการเตรียมเส้นไหมยุ่งยากเหมือนไหมบ้าน ช่างทอผ้าได้คำนวณปริมาณของเส้นใยให้เพียงพอกับขนาดและจำนวนของผืนผ้า ซึ่งในครั้งนี้ ต้องเตรียมเส้นยืนเพื่อย้อมสีดำ ให้เพียงพอต่อการทำผ้าจำนวน 8 ผืน ซึ่งมีขนาดต่อผืน กว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 180 เซนติเมตร จึงต้องเตรียมเส้นยืน ให้มีความยาวทั้งหมด 1,440 เซนติเมตร และเพื่อไว้สำหรับทำชายผ้า พบว่าต้องใช้เส้นไหมจำนวน 3.5 ซีด และเตรียมเส้นยืนสีขาว จำนวน 3 ซีด สำหรับผ้าขนาดเดียวกันจำนวน 2 ผืน ส่วนปริมาณของไหมที่จะใช้สำหรับ ทำเส้นพุ่งทั้งหมด คำนวณได้ว่า ต้องใช้เส้นไหมจุลขนาดครึ่ง 6 ประมาณ 8.5 ซีด สำหรับทอผ้า 9 ผืน และไหมบ้าน ขนาด จำนวน 2.5 ซีด สำหรับผ้าจำนวน 1 ผืน และไหมลับสำหรับทอแทรก ประมาณ 5 ซีด

2. เมื่อได้ปริมาณของเส้นไหมเพียงพอแล้ว ได้นำไหมส่วนที่เป็นเส้นยืนมาทำการฟอกและย้อมสีให้ได้สีขาวและสีดำ เตรียมเอาไว้

3. หลังจากนั้นจึงนำเส้นไหมดังกล่าวมาจัดเรียงและผูกเข้ากับเครื่องมือทอผ้าให้สัมพันธ์กับการทอแบบ 2 ตะกอและตัดส่วนของผ้า เตรียมเอาไว้สำหรับทอ

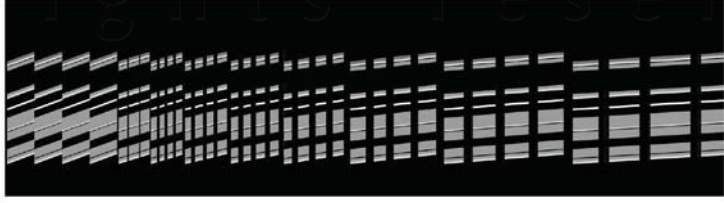

4. เมื่อเตรียมเส้นยืนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มลงมือเตรียมไหมเส้นพุ่งเพื่อนำไปสร้างลวดลาย โดยใช้เทคนิคมัดหมี่ โดยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แนะนำให้ช่างทอผ้าเลือกแบบร่างที่ตนคิดว่าทำได้ง่าย สะดวกก่อน เพื่อเป็นการปรับตัวกลับสิ่งใหม่ แล้วจึงเลือกแบบที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนขึ้นตามลำดับ ซึ่งช่างทอผ้าสามารถสร้างต้นแบบโดยแยกพิจารณาเป็นรายแบบ ตามขั้นตอนการทำงานคือการ มัดลาย การย้อมสี และการทอ ดังนี้

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 1		
แบบร่าง		<p data-bbox="336 703 379 965">อธิบายผลการออกแบบ</p> <p data-bbox="448 353 794 1350">จากภาพอธิบายได้ว่า ช่างทอผ้าเลือกสร้างต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ลายนี้เป็นต้นแรก เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีการทำงานที่ไม่ซับซ้อนและทำความเข้าใจได้ง่าย โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษในส่วนของการทอแทรกเส้นไหมดิบ ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการที่ไม่เคยทำมาก่อน เพราะมีทัศนคติว่าไหมดิบเป็นเส้นไหมที่ไม่สวย จึงเกิดความสงสัยและสอบถามว่าจะทอแทรกลงไปเพื่ออะไร ผู้วิจัยได้อธิบายไปว่า เพื่อให้ได้พื้นผิวสัมผัสที่หลากหลาย ซึ่งน่าจะสร้างความน่าสนใจได้มากขึ้น ทำให้ช่างทอผ้าอยากเรียนรู้ เพื่อทดสอบดูว่าเทคนิควิธีการดังกล่าวจะทำให้ผ้ามีน้ำหนักได้จริงหรือไม่ โดยได้ผลการทำงานแยกพิจารณาขั้นตอนต่างๆ ดังนี้</p> <p data-bbox="810 353 943 1350">การมัดลาย: ช่างทอผ้าสามารถมัดลายได้ตรงตามแบบ เพราะเป็นกรรมวิธีที่ช่างทอคุ้นเคย กล่าวคือเป็นลายที่มีการจัดองค์ประกอบลายแบบสมมาตร และมีจังหวะในการจำลองที่สม่ำเสมอเท่าๆ กัน</p> <p data-bbox="959 353 1091 1350">การข้อมลิ: ช่างทอผ้าสามารถข้อมลิได้ตรงตามแบบใช้กลุ่มลิตีที่มีสำเนาอยู่แล้ว</p> <p data-bbox="1011 353 1091 1223">การทอ: ช่างทอผ้าสามารถทอผ้าได้ตรงตามแบบ แม้จะมีสิ่งกีดขวางใหม่คือการทำแทรกเส้นไหมดิบ แต่ก็จัดวางในจังหวะที่เท่าๆ กันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ได้ผลงานเป็นที่น่าพอใจ</p>

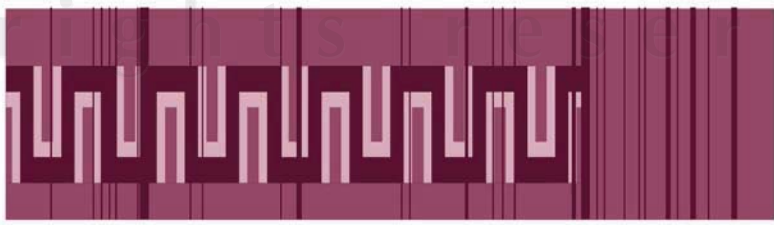

ตาราง 4.19 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 1

ผลการทำต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 2		
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ	อธิบายผลการออกแบบ
		<p>จากภาพอธิบายได้ว่า ช่างทอผ้าเลือกสร้างต้นแบบผ้าลายนี้เป็นพื้นที่ 2 เนื่องจากยังอยากทดลองทำลวดลายที่มีการแทรกเส้นไหมสีอยู่และพิจารณาเห็นว่าแบบร่างที่ 2 นี้มีกรรมวิธีการทำงานที่ไม่ซับซ้อนนัก โดยได้ผลการทำงานแยกพิจารณาขั้นตอนต่างๆ ดังนี้</p> <p>การมัดลาย: ช่างทอผ้า สามารถมัดลายได้ใกล้เคียงกับแบบร่าง แต่แสดงความคิดเห็นการจัดวางองค์ประกอบลายไม่สมดุล ดูแล้วไม่สวย</p> <p>การเชื่อมสี : เนื่องจากเป็นสีที่ไม่มีตามตัวอย่างสี จึงต้องปรับให้สีที่ได้ใกล้เคียง ซึ่งผลที่ได้รับแม้จะเชื่อมสีไม่ตรงตามแบบร่าง แต่ผู้วิจัยเห็นว่าในกลุ่มสีที่มีความสวยงาม</p> <p>การทอผ้า : ในส่วนการทอผ้ามีปัญหามาในขั้นตอนการทอแทรกเส้นไหมสีลิคริม เนื่องจากการจัดวางตำแหน่งการแทรกที่ไม่สม่ำเสมอ ช่างทอผ้าไม่คุ้นเคยและเห็นว่าไม่เป็นระเบียบและมีทัศนคิดว่าเป็นการจัดวางที่ไม่สวย ทำให้ช่างทอผ้าเกิดความสับสนและเห็นว่ามีความซับซ้อนและละเอียดจนเกินไป จึงไม่สามารถทอแทรกเส้นได้ตาม สัดส่วนและจังหวะที่ต้องการ จึงไม่สามารถแทรกเส้นใหม่ในตำแหน่งที่กำหนดได้</p>

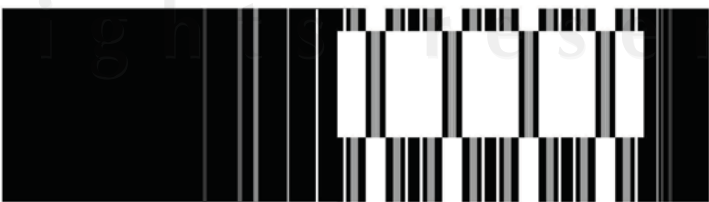

ตาราง 4.20 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 2

ผลการทำต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 3		
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ	อธิบายผลการออกแบบ
		<p>จากภาพอธิบายได้ว่า ช่างทอผ้าเลือกสร้างต้นแบบผ้าลายนี้เป็นพื้นที่ 3 เนื่องจากยังอยากเรียนรู้เรื่องการแทรกเส้นไหมดิบเพิ่มเติม โดยได้ผลการทำงานแยกพิจารณาขั้นตอนต่างๆ ดังนี้</p> <p>การมัดลาย: ช่างทอสามารถมัดลายได้ใกล้เคียงกับแบบร่าง เพราะเป็นแบบที่มัดลายได้ไม่ยาก แต่จะมีคลาดเคลื่อนในเรื่องของขนาดและตำแหน่งของลายบ้างเล็กน้อยเพราะเข้าใจว่าผู้วิจัยวางตำแหน่งลายยังไม่ดีพอที่จะไม่ส่ายจึงได้จัดวางใหม่ให้อยู่ตรงกลางเพื่อให้เกิดความสมดุล</p> <p>การย้อมสี : ช่างทอผ้าสามารถย้อมได้ใกล้เคียงกับแบบร่าง เพราะกลุ่มสีที่เป็นสีที่มีตำริ์จู่อยู่แล้ว</p> <p>การทอผ้า: การทอผ้ามีความคลาดเคลื่อนจากแบบที่กำหนด เนื่องจากในขั้นตอนนี้มีความยุ่งยากซับซ้อนอยู่ที่การแทรกเส้นไหมดิบสีดำเข้าไปประหว่งการทอลายมัดหมี่ตามที่กำหนด ทำให้ช่วงเกิดความสับสน จึงไม่สามารถแทรกเส้นไหมในตำแหน่งที่กำหนดได้</p>

ตาราง 4.21 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 3

ผลการทำต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 4		
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ	อธิบายผลการออกแบบ
		<p>จากภาพอธิบายได้ว่า ในการสร้างต้นแบบผ้าฝ้ายที่ 4 นั้น ช่างทอผ้าได้เลือกแบบร่างดังกล่าวเนื่องจากเห็นว่า เป็นแบบที่มีองค์ประกอบที่แปลกตา คือมีทั้งส่วนที่เป็นลายมัดหมี่และส่วนที่เป็นสีพื้น จึงเกิดความสนใจ</p> <p>การมัดลาย : ในขั้นตอนนี้ ช่างทอผ้าสามารถ มัดลายได้ใกล้เคียงแบบ โดยมีการจัดวางองค์ประกอบของ ลายได้ตามสัดส่วนที่กำหนด นอกจากนี้ ผู้วิจัย ได้ทดลองให้ช่างทอผ้ามัดลายแบบหลวมๆ เพื่อให้สีซึมเข้าไปได้มากขึ้น เพื่อให้ได้ลักษณะลวดลายที่มีความเคลื่อนไหว ไม่คมชัด</p> <p>การย้อมสี: ผลของการมัดลายดังกล่าวทำให้ลวดลายที่เกิดขึ้น ไม่คมชัด แต่มีลักษณะที่ไม่ค่อยสวยงามกล่าวคือลวดลาย ดูเลอะเลือน เนื่องจากการมัดที่หลวมเกินไป ทำให้สีไหลซึมเข้าหาสีอื่นๆ อีกทั้ง ช่างทอผ้าไม่ได้ออมสีในส่วนที่เป็นลวดลายและส่วนที่เป็นสีพื้นพร้อมกัน ทำให้ได้สีไม่เหมือนกัน ดังลักษณะที่ปรากฏ</p> <p>การทอผ้า : ช่างทอผ้าสามารถทอผ้า ได้ใกล้เคียงตามขนาดและระยะที่กำหนด</p>

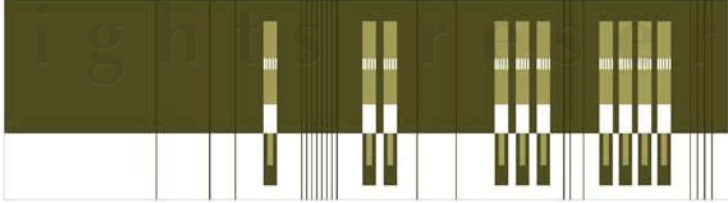
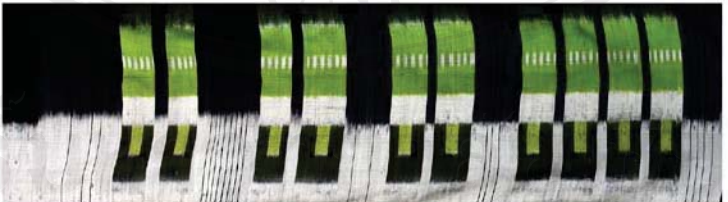
ตาราง 4.22 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 4

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 5	อธิบายผลการออกแบบ	
แบบร่าง		<p>จากภาพอธิบายได้ว่า ในการสร้างต้นแบบผืนนี้ขึ้น ยังเป็นแบบที่มีทั้งส่วนที่เป็นลายมัดหมี่และส่วนที่เป็นสีพื้น คล้ายแบบที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงให้ช่างทอผ้าทดลองทำแบบนี้เป็นต้นที่ 5 เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยได้ผลการทำงานแยกพิจารณาตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้</p> <p>การมัดลาย : เนื่องจาก ข้างทอไม่ได้มัดมัดส่วนตามแบบแต่ใช้การกะด้วยสายตา ตามความคุ้นเคยที่เคยทำมา จึงทำให้ได้ลวดลายในสัดส่วนที่คลาดเคลื่อนจากแบบร่างเล็กน้อย</p> <p>การย้อมสี : เนื่องจากมีประสบการณ์ ที่เกิดปัญหาสีไม่สม่ำเสมอในแบบที่ผ่านมา ในขั้นตอนการสร้างต้นแบบผืนนี้ จึงได้แก้ปัญหาโดยการย้อมสีทั้งส่วนที่เป็นสีพื้นและส่วนที่เป็นลายมัดหมี่พร้อมกันซึ่งสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ และสามารถย้อมสีได้ใกล้เคียงแบบร่าง เนื่องจากเป็นสีที่มีสารสีอยู่แล้ว</p> <p>การทอผ้า : ในขั้นตอนนี้มีปัญหาในส่วนของการจัดวางสัดส่วนระหว่างส่วนที่เป็นลายมัดหมี่กับส่วนที่เป็นสีพื้น เป็นเพราะช่างทอผ้าไม่เข้าใจเรื่องการจัดวางแบบองค์ประกอบแบบไม่สมมาตร ในจังหวะ และสัดส่วน ตามที่กำหนดไว้ การทอแทรกเส้นไหมมัดมัดที่ขัดแย้งขนาดเส้นที่ใหญ่สุดกับเส้นไหมโรงงาน ทำให้เกิดพื้นผิวสัมผัสที่สวยงาม ซึ่งช่างทอผ้าเห็นด้วยและกล่าวว่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำผ้าของตนเองด้วย</p>
ผ้าต้นแบบ		

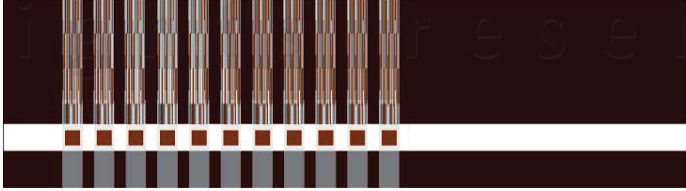

ตาราง 4.23 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 5

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 6	
<p>แบบร่าง</p> 	<p>ผ้าต้นแบบ</p>
<p>อธิบายผลการออกแบบ</p> <p>จากภาพ อธิบายผลการทำงาน โดยแยกพิจารณาตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้</p> <p>การมัดลาย : ในขั้นตอนนี้ มีความซับซ้อนมากกว่าการสร้างต้นแบบที่ผ่านมา เนื่องจาก ต้องมัดลายถึง 2 ลายด้วยกัน ผู้วิจัยจึงต้องทำความเข้าใจและอธิบายรายละเอียดกับช่างทอผ้าเพิ่มมากขึ้น โดยได้อธิบายเรื่องการจัดวางองค์ประกอบศิลป์เพิ่มเติมกับช่างทอผ้าว่า การทำให้องค์ประกอบเกิดความสมดุลนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องให้อยู่ตรงกลางเสมอไป ซึ่งช่างทอมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น จึงสามารถ จัดวางองค์ประกอบลาย ได้ใกล้เคียงกับแบบร่าง</p> <p>การย้อมสี : เนื่องจาก ไม่มีสีสำเร็จรูปที่ตรงตามกำหนด จึงได้ปรับใช้สีที่ใกล้เคียง กล่าวคือ ใช้สีดำแทนสีที่เข้มสุด ทำให้ได้สีดินดั่งที่ปรากฏ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นกลุ่มสีมีความสวยงาม เพราะเป็นกลุ่มสีที่มีค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ของสีที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งทำให้องค์ประกอบลาย มีมิติและมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น</p> <p>การทอผ้า : เมื่อทอผ้าเสร็จ พบว่าสัดส่วนของลวดลายโดยรวมคลาดเคลื่อนจากแบบ เนื่องจากขนาดของลวดลายใหญ่กว่าที่กำหนดไว้เมื่อพิจารณาพบว่า เป็นเพราะผู้วิจัยใช้จำนวนเส้นของไหมเส้นพุ่งมากเกินไป</p>	

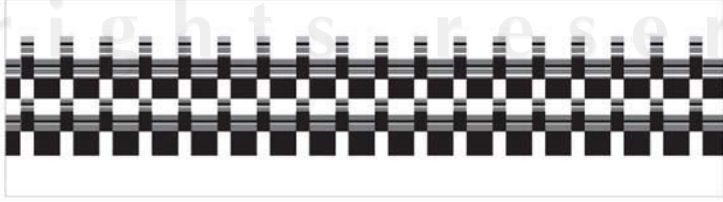

ตาราง 4.24 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 6

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 7		
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ	อธิบายผลการออกแบบ
		<p>จากภาพอธิบายได้ว่า ในการทำต้นแบบผืนนั้น มีความซับซ้อนขึ้นอีกชิ้นหนึ่ง คือนอกจากจะต้องมีดลายถึง 2 ดาย และยังต้องทอแทรกเส้นไหมดิบในตำแหน่งต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้กำชับช่างทอผ้าฯ ให้จัดวางองค์ประกอบให้ใกล้เคียงตามตำแหน่งที่กำหนด ซึ่งผลการทำงานพบว่า</p> <p>การมัดลาย: ช่างทอผ้าสามารถมัดลายได้ใกล้เคียงตามแบบ</p> <p>การข้อมติ: จากประสบการณ์การทำงานในผ้าผืนที่ผ่นมา ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่าการใช้สีดำเป็นส่วนประกอบ ทำให้เกิดน้ำหนักของสีที่สดใสใจ จึงได้นำมาปรับใช้ในพื้นที่ด้วยเช่นกัน ซึ่งทำให้ได้สีดังที่ปรารถน และพบว่าเป็นกลุ่มสีที่มีความสวยงาม เพราะมีค่าน้ำหนักความอ่อนแก่ของสีที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งทำให้สีมีมิติเพิ่มมากขึ้น</p> <p>การทอผ้า: ในส่วนของทอผ้า พบว่าลวดลายมีสัดส่วนที่คลาดเคลื่อน เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า เป็นเพราะผู้วิจัยคำนวณจำนวนเส้นไหมเส้นพุ่งมากเกินไป ทำให้ได้ลายที่ใหญ่กว่าแบบร่าง ประกอบกับช่างทอผ้าเสียด้ายลายมัดหมี่ที่ได้ทำต่อไว้ หนึ่งหน่วยลายจึงได้ขอทอเพิ่มเข้าไปดังปรารถนาแบบ แต่ในส่วนของการทอแทรกเส้นไหมดิบนั้นผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของช่างทอผ้าที่เขาใจความต้องการของผู้วิจัยมากขึ้น โดยสามารถทอแทรกเส้นไหมได้ ตามตำแหน่งและจำนวนที่กำหนดไว้</p>

ตาราง 4.25 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 7

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 8	
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ
	
<p>อธิบายผลการออกแบบ</p> <p>จากภาพอธิบายได้ว่า ในการทำต้นแบบผืนนี้ นั้น มีขั้นตอนที่มีความซับซ้อนอีกหนึ่งอย่าง คือ นอกจากจะต้องมัดลายถึง 2 ลายแล้ว ยังต้องแทรกเส้นไหมขึ้นสียาวตามตำแหน่งที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้น้ำหนักของสีตามแบบที่ต้องการ โดยในขั้นตอนการเตรียมไหมเส้นขึ้นนั้น จะต้องเด็ดเส้นไหมสีดำในส่วนที่จะแทรกออกแล้วจึงนำเส้นไหมสีขาวมาผูกแทนที่ ในสัดส่วนตามที่กำหนด</p> <p>การมัดลาย : ในขั้นตอนนี้ค่อนข้างยุ่งยาก เพราะต้องมัดหมี่ถึง 2 ลาย แต่ช่างทอฝักสามารถทำได้ตามข้อกำหนด</p> <p>การย้อมสี : เนื่องจากสีตามแบบ เป็นสีที่ ไม่มีปรากฏตามแบบเทียบสี ผู้วิจัยจึงให้ช่างทอฝักทดลองผสมสีเอง ซึ่งช่างทอฝักก็มีความพยายามผสมสีให้ใกล้เคียงกับแบบร่าง และพบว่าสามารถผสมสีได้ใกล้เคียงตามแบบ</p> <p>การทอผ้า : เนื่องจากขั้นตอนการมัดลายนั้นมีการคำนวณ จำนวนเส้นไหมพุ่งในแต่ละลำมากเกินไป ทำให้เมื่อทำการทอ ได้ลวดลายที่มีขนาดใหญ่มากกว่าสัดส่วนที่กำหนด ซึ่งเป็นผลให้องค์ประกอบโดยรวมคาดเคลื่อนไปจากแบบร่าง</p>	

ตาราง 4.26 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 8

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 9		
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ	อธิบายผลการออกแบบ
		<p>จากภาพ อธิบายได้ว่าหลังจากที่ได้ผลิตผ้าต้นแบบที่มีเส้นยืนสีดำครบตามกำหนดแล้ว จึงได้เริ่มทำต้นแบบผ้า ที่ต้องทอด้วยเส้นยืนสีขาว โดยช่างทอผ้าได้เลือกทำในแบบร่างนี้ เป็นลำดับแรก ซึ่งผลการทำงานพบว่า</p> <p>การมัดลาย : จากประสบการณ์การทำงานในฝันที่ผ่านมา ช่างทอมีความเข้าใจเรื่องการจัดวางมุกยิ่งขึ้น แต่ช่างทอผ้า มีความคิดเห็นว่าแบบร่างนี้ มีรายละเอียดเยอะเกินไป ซึ่งยากแก่การมัดช้อมให้มีน้ำหนักของสี ตามแบบร่าง จึงได้ขอตัดทอนรายละเอียดของลายลงบ้าง ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำดังกล่าวไม่ทำให้ห้องคับระกอบโดยรวม เปลี่ยนแปลงมากนัก จึงตกลงให้ช่างทอผ้าทำตามนั้น จึงทำให้ได้ผลงานดังที่ปรากฏ</p> <p>การย้อมสี : ช่างทอสามารถย้อมสีได้ใกล้เคียงแบบ เนื่องจากมีสีสำเร็จรูปอยู่แล้ว แต่ยังมีปัญหาในเรื่องการให้ค่าน้ำหนักอ่อน-แก่ของสี อยู่บ้าง</p> <p>การทอผ้า : ช่างทอผ้าสามารถทอออกมาได้ใกล้เคียงแบบ</p>

ตาราง 4.27 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 9

ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 10	
แบบร่าง	ผ้าต้นแบบ
	<p>ผิดพลาด: ไม่มีรายการเชื่อมโยงที่ถูกต้อง</p> <p>จากภาพอธิบายได้ว่า ในการสร้างต้นแบบผืนนี้ ซึ่งเป็นผืนสุดท้ายนั้นผู้วิจัยพบว่าช่างทอผ้ามีความเข้าใจในข้อกำหนดต่างๆที่ผู้วิจัยต้องการมากขึ้น ประกอบกับลักษณะการจัดวางองค์ประกอบลายที่มีจังหวะสม่ำเสมอจึงทำให้เข้าไปซื้อกำหนดและสามารถทำได้ตามแบบ กล่าวโดยละเอียดได้ดังนี้</p> <p>การมัดลาย: สามารถ จัดวางองค์ประกอบลายได้ใกล้เคียงกับแบบร่าง</p> <p>การย้อมสี: ช่างทอผ้าสามารถ ย้อมสีได้ตรงตามแบบเพราะมีการย้อมเพียงสีเดียว และเป็นสีที่มีลักษณะอยู่แล้ว</p> <p>การทอผ้า: พบว่าในขั้นตอนนี้มีการทอแทรกเส้นไหมดิบสีดำ ระหว่างลายในตำแหน่งและสัดส่วนที่มีความสม่ำเสมอซึ่งไม่ใช่เรื่องยากที่จะทำความเข้าใจ ดังนั้น ช่างทอผ้าจึงสามารถทอผ้าออกมาได้ตรงตามที่กำหนด แต่จะมีขนาดเล็กเกินไปเรื่องสัดส่วนของลาย ซึ่งเกิดจากการคำนวณจำนวนเส้นไหมผิดพลาดของผู้วิจัย คือใช้จำนวนเส้นไหมต่อลำหมี่มากเกินไป ทำให้ได้สัดส่วนของลายที่ใหญ่กว่าแบบ แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว ถือว่าช่างทอสามารถทำได้ใกล้เคียงตามแบบ</p>

ตาราง 4.28 ผลการผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่ตามแบบร่างที่ 10

การมัดหมี่

การข้อมสี

ลวดลายที่ได้หลังการข้อมสี

การกวักหมี่

ภาพ 4.22 ตัวอย่างขั้นตอน การผลิตต้นแบบผ้าไหมมัดหมี่

เมื่อทำงานเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้สอบถาม ความรู้สึกของช่างทอผ้าต่อการทำงานในครั้งนี้ โดยช่างทอผ้าได้แสดงความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ซึ่งในตอนแรกคิดว่าเป็นเรื่องที่ยากเนื่องจากไม่เคยทำมาก่อนและมีทัศนคติว่าเป็นลายที่ไม่สวย และรู้สึกหนักใจที่ต้องทำ แต่ด้วยความที่อยากเรียนรู้สิ่งใหม่ จึงตกลงรับทำงาน ซึ่งเมื่อได้ลงมือทำก็สามารถทำได้ แม้จะยังไม่สามารถทำได้สมบูรณ์ทั้งหมด แต่ก็ได้เรียนรู้ว่า การทำลวดลายผ้ามัดหมี่นั้น สามารถสร้างสรรค์ได้อีกมาก หากแต่ถ้าจะให้ตนคิดออกแบบเองนั้น คงเป็นเรื่องยากสำหรับตน และพอใจที่จะทำตามคำสั่งมากกว่า แต่เห็นว่าหากเป็นการทำงานร่วมกันเช่นนี้ น่าจะเป็นสิ่งมีความเหมาะสมมากกว่าและมียินดีให้ความร่วมมือ เพราะเป็นการนำทักษะความชำนาญของคนละอย่างมารวมกันสร้างสรรค์ สิ่งใหม่

นอกจากนี้ยังกล่าวว่าจะขอนำเทคนิควิธีการบางส่วน ไปประยุกต์ใช้ในงานของตน เช่นการนำเส้นไหมดิบมาทอแทรกกระหว่างลาย ซึ่งหากเป็นแต่ก่อนจะไม่นิยมนำมาใช้เลย เนื่องจากมีทัศนคติว่าเป็นไหมที่ไม่มีคุณภาพ เพราะมีขนาดเส้นไม่สม่ำเสมอ และการจัดวางองค์ประกอบลายแบบไม่เต็มทั้งผืน

โดยสรุป ในขั้นตอนของการสร้างต้นแบบนั้น พบว่าผู้วิจัยสามารถสร้างความเข้าใจในกับช่างทอผ้าได้ จึงทำให้ช่างทอผ้าสามารถผลิตต้นแบบผ้าพันคอไหมมัดหมี่ตามที่ผู้วิจัยออกแบบได้

4.7 การประเมินผลการออกแบบ

เมื่อทำต้นแบบผ้าพันคอไหมมัดหมี่เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำมา ประเมินผลการออกแบบ โดยนำต้นแบบผลิตภัณฑ์ประกอบแบบสอบถาม มีการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายระดับตามเกณฑ์ดังนี้

การ วิเคราะห์ความพึงพอใจโดยใช้การวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1. เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลความหมายของแบบวัดความพึงพอใจของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดความพึงพอใจ

คะแนน	ความหมายของความพึงพอใจ
5	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง พึงพอใจมาก
3	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบวัดความพึงพอใจ

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจ
4.50	- 5.00 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.5	1 - 4.50 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
2.5	1 - 3.50 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.5	1 - 2.50 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1.00	- 1.50 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ภาพ 4.23 ด้นแบบผ้าพันคอไหมมัดหมี่ จำนวน 10 รูปแบบ

โดยได้แบ่งการประเมินผลเป็น 2 ส่วนดังนี้

4.7.1 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน

4.7.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

4.7.1 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน ได้ผลการประเมินดังนี้

การประเมิน ผลการออกแบบโดยนำต้นแบบผลิตภัณฑ์ประกอบแบบสอบถามเพื่อสอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน ซึ่งได้ผลการประเมินดังนี้

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.28	.53
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.32	.66
- สีสันทน สวยงาม	4.24	.47
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.23	.48
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.77	.42
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.77	.42
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.59	.49
รวมเฉลี่ย	4.45	.24

ตาราง 4.29 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 1

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 1 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.45$, Std=0.24) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 3 ข้อ คือ การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ และลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.77$, Std=0.42) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.59$, Std=0.49) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.32$, Std=0.66) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.28$, Std=0.53) สีสันทน สวยงาม ($\bar{X}=4.24$, Std=0.47) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.23$, Std=0.48) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 1 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมาก

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.75	.43
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.74	.44
- สีสันทัน สวยงาม	4.63	.48
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.71	.51
- ความประณีต เรียบร้อย	4.76	.49
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.83	.40
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.31	.58
รวมเฉลี่ย	4.67	.24

ตาราง 4.30 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 2

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 2 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, Std=0.24) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 6 ข้อ คือ ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.83$, Std=0.40) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.76$, Std=0.49) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.75$, Std=0.43) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.74$, Std=0.44) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.71$, Std=0.51) สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.63$, Std=0.48) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือเป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.31$, Std=0.58) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 2 ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.67	.47
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.73	.44
- สีสันทัน สวยงาม	4.69	.48
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.47	.50
- ความประณีต เรียบร้อย	4.75	.43
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.74	.46
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.58	.49
รวมเฉลี่ย	4.66	.20

ตาราง 4.31 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 3

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 3 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, Std=0.20) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 6 ข้อ คือ การทอผ้ามีความปราณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.75$, Std=0.43) ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.74$, Std=0.46) องค์กรประกอบลายสวยงาม ($\bar{X}=4.73$, Std=0.44) สีสันทันสวยงาม ($\bar{X}=4.69$, Std=0.48) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.67$, Std=0.47) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.58$, Std=0.49) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.47$, Std=0.50) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 3 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.70	.46
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.75	.43
- สีสันทัน สวยงาม	4.72	.49
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.57	.49
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.67	.55
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.74	.50
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.82	.41
รวมเฉลี่ย	4.71	.28

ตาราง 4.32 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 4

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 4 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, Std=0.28) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดทุกข้อ คือ เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.82$, Std=0.41) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.75$, Std=0.43) ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.74$, Std=0.50) สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.72$, Std=0.49) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.70$, Std=0.46) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.67$, Std=0.55) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.57$, Std=0.49) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 4 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค เพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.74	.44
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.56	.51
- สีสันทัน สวยงาม	4.67	.53
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.72	.53
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.84	.36
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.35	.55
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.61	.49
รวมเฉลี่ย	4.64	.25

ตาราง 4.33 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 5

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 5 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, Std=0.25) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 6 ข้อ คือ การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.84$, Std=0.36) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.74$, Std=0.44) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.72$, Std=0.53) สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.67$, Std=0.53) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.61$, Std=0.49) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.56$, Std=0.51) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.35$, Std=0.55) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 5 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.66	.55
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.72	.53
- สี สัน สวยงาม	4.84	.36
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.35	.55
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.60	.51
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.65	.50
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.74	.44
รวมเฉลี่ย	4.65	.24

ตาราง 4.34 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 6

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 6 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, Std=0.24) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 6 ข้อ คือ สี สัน สวยงาม ($\bar{X}=4.84$, Std=0.36) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.74$, Std=0.44) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.72$, Std=0.53) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.66$, Std=0.55) ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.65$, Std=0.50) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.60$, Std=0.51) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.35$, Std=0.55) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 6 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.61	.53
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.68	.46
- สี สัน สวยงาม	4.75	.43
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.72	.45
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.56	.49
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.21	.40
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้ได้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.21	.67
รวมเฉลี่ย	4.53	0.22

ตาราง 4.35 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 7

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 7 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, Std=0.22) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 5 ข้อ คือ สี สัน สวยงาม ($\bar{X}=4.75$, Std=0.43) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.72$, Std=0.45) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.68$, Std=0.46) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.61$, Std=0.53) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.56$, Std=0.49) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.21$, Std=0.40) เป็นลวดลายที่นำไปใช้ได้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.21$, Std=0.67) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 7 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.19	.69
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.35	.53
- สีสันทัน สวยงาม	4.57	.53
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.53	.74
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.56	.49
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.64	.48
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.34	.53
รวมเฉลี่ย	4.45	.23

ตาราง 4.36 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 8

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 8 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, Std=0.23) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 4 ข้อ คือ ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.64$, Std=0.48) สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.57$, Std=0.53) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.56$, Std=0.49) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.53$, Std=0.74) และข้อที่อยู่ในระดับมากคือ องค์กรประกอบลายสวยงาม ($\bar{X}=4.35$, Std=0.53) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.34$, Std=0.53) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.19$, Std=0.69) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 8 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมาก

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.34	.59
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.62	.50
- สีสันทัน สวยงาม	4.65	.50
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.71	.47
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.69	.46
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.48	.52
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.21	.40
รวมเฉลี่ย	4.52	.20

ตาราง 4.37 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 9

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 9 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, Std=0.20) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 4 ข้อ คือ เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.12$, Std=0.47) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.69$, Std=0.46) สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.65$, Std=0.50) องค์กรประกอบลายสวยงาม ($\bar{X}=4.62$, Std=0.50) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.48$, Std=0.52) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.34$, Std=0.59) เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.21$, Std=0.40) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 9 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่ (N=100)	\bar{X}	Std
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.35	.55
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.51	.55
- สีสันทัน สวยงาม	4.49	.78
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.56	.49
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย	4.66	.47
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.39	.54
- เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ	4.75	.43
รวมเฉลี่ย	4.53	.24

ตาราง 4.38 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 10

จากตาราง ผลจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 10 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, Std=0.24) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 4 ข้อ คือ เป็นลวดลายที่นำไปใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ ($\bar{X}=4.75$, Std=0.43) การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.66$, Std=0.47) เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.56$, Std=0.49) องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.51$, Std=0.55) และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ สีสันทัน สวยงาม ($\bar{X}=4.49$, Std=0.78) ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.39$, Std=0.54) ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.35$, Std=0.55) แสดงว่าลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 10 ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเพราะมีความพึงพอใจมากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อผ้าไหมที่ออกแบบใหม่ สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นว่า การออกแบบลวดลายตามกระบวนการออกแบบร่วมสมัย สามารถสร้างสรรค์ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่พึงพอใจได้ในระดับ มากถึงมากที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วชอบรูปแบบที่ออกแบบไว้ โดยมีแนวโน้มที่ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ จะได้รับความนิยมอยู่ในระดับมากที่สุด 8 แบบดังนี้ ลวดลายแบบที่ 4 ($\bar{X}=4.71$) ลวดลายแบบที่ 2 ($\bar{X}=4.67$) ลวดลายแบบที่ 3 ($\bar{X}=4.66$) ลวดลายแบบที่ 6 ($\bar{X}=4.65$) ลวดลายแบบที่ 5 ($\bar{X}=4.64$) ลวดลายแบบที่ 7, 10 ($\bar{X}=4.53$) ลวดลายแบบที่ 9 ($\bar{X}=4.52$) และได้รับความนิยมอยู่ในระดับมาก 2 แบบดังนี้ ลวดลายแบบที่ 1, 8 ($\bar{X}=4.45$)

4.7.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่

การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผ้าทอพื้นเมืองต่อผ้าไหมมัดหมี่ที่ออกแบบใหม่ 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาริน บุญญาพุทธิพงศ์ อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุปรานี ลักษณะศิโย อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และคุณสำรวย เย็นเฉื่อย นักออกแบบลายลายผ้าทอพื้นเมืองได้ผลดังนี้

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.00	.00
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.33	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.00	.00
- สี สัน สวยงาม	4.33	.57
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.33	.57
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	4.03	.16

ตาราง 4.39 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 1

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, Std=0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ 1. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 2. สี สัน สวยงาม 3. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 4. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 5. องค์กรประกอบลาย สวยงาม 6. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 7. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 8. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ และ 9. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 1

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.33	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.67	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.00	1.00
- สีสันทัน สวยงาม	4.33	.57
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.33	.57
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.33	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	4.18	.27

ตาราง 4.40 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 2

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, Std=0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\bar{X}=4.67$, Std=0.57) และพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ คือ 1. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 2. สีสันทัน สวยงาม 3. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 4. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 5. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 6. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 7. องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.00$, Std=1.00) และ 8. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 2

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.00	.00
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.00	.00
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	3.67	.57
- สีสันทัน สวยงาม	4.00	.00
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.00	.00
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.33	.57
รวมเฉลี่ย	3.92	.19

ตาราง 4.41 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 3

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, Std=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ 1. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 2. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 3. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 4. สีสันทัน สวยงาม 5. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 6. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 7. องค์กรประกอบลาย สวยงาม การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบและ 8. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 3

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.67	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.67	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.67	.57
- สี สีสัน สวยงาม	4.33	.57
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.33	.57
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	3.33	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	4.29	.06

ตาราง 4.42 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 4

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, Std=0.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ 1. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 2. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 3. องค์กรประกอบลาย สวยงาม และ 4. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.67$, Std=0.57) และพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ 1. สี สีสัน สวยงาม 2. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 3. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ และ 4. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X}=3.33$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 4

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวความคิดการออกแบบ	4.33	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.67	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	3.67	.57
- สีสันทัน สวยงาม	4.67	.57
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.00	.00
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.33	.57
รวมเฉลี่ย	4.22	.11

ตาราง 4.43 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 5

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 5 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, Std=0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ 1. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 2. สีสันทันสวยงาม และ 3. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X}=4.67$, Std=0.57) และพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ 1.ลวดลายตรงตามแนวความคิดการออกแบบ 2. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 3. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 4. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 5. องค์กรประกอบลาย สวยงาม และ 6. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 5

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.00	.00
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.00	.00
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.00	.00
- สีสันทัน สวยงาม	4.00	.00
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	5.00	.00
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	4.11	0.00

ตาราง 4.44 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 6

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 6 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, Std=0.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=5.00$, Std=0.00) และพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ คือ 1. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 2. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 3. องค์กรประกอบลาย สวยงาม 4. สีสันทัน สวยงาม 5. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ 6. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ 7. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และ 8. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 6

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	3.67	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	3.67	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.00	.00
- สีสันทัน สวยงาม	4.00	.00
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	3.33	.57
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	3.77	.11

ตาราง 4.45 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 7

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 7 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, Std=0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ คือ 1. องค์กรประกอบลาย สวยงาม 2. สีสันทัน สวยงาม 3. การทอผ้า มีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ 4. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 5. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 6. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 7. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ 8. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) และความพึงพอใจระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X}=3.33$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 7

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพื้นคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	4.00	.00
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.00	.00
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	3.67	.57
- สีสันทัน สวยงาม	4.00	.00
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.00	.00
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	3.96	.16

ตาราง 4.46 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 8

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 8 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, Std=0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ 1. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ 2. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวสีสันทัน สวยงาม 3. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 4. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ 5. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ 6. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 7. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) และ 8. องค์กรประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 8

คุณลักษณะด้านต่างๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวความคิดการออกแบบ	3.67	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	3.67	.57
- องค์กรประกอบลาย สวยงาม	4.00	.00
- สีสันทัน สวยงาม	4.00	.00
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.33	.57
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.33	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	3.67	.57
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	3.67	.57
รวมเฉลี่ย	3.92	.12

ตาราง 4.47 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 9

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 9 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, Std=0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ 1. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 2. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ ($\bar{X}=4.33$, Std=0.57) 3. องค์กรประกอบลาย สวยงาม 4. สีสันทัน สวยงาม 5. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 6. ลวดลายตรงตามแนวความคิดการออกแบบ 7. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 8. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 9. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่แบบที่ 9

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของลวดลายผ้าพันคอไหมมัดหมี่	\bar{X}	Std
- ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ	3.67	.57
- ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.00	.00
- องค์ประกอบลาย สวยงาม	4.67	.57
- สี สีสัน สวยงาม	3.67	.57
- เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม	4.00	.00
- การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.00
- ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่	4.00	.00
รวมเฉลี่ย	4.00	.22

ตาราง 4.48 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 10

จากตาราง การประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 10 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, Std=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ องค์ประกอบลาย สวยงาม ($\bar{X}=4.67$, Std=0.57) และพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 1. ลวดลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 2. เส้นใยที่เลือกใช้มีความเหมาะสม สวยงาม 3. การทอผ้ามีความประณีต เรียบร้อย ตรงตามแบบ 4. ลวดลายเหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ 5. ลวดลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 6. ลวดลายเหมาะสมกับการทำด้วยกรรมวิธีการมัดหมี่ ($\bar{X}=4.00$, Std=0.00) 7. ลวดลายตรงตามแนวคิดการออกแบบ และ 8. สี สีสัน สวยงาม ($\bar{X}=3.67$, Std=0.57) แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ แบบที่ 10

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อผ้าไหมที่ออกแบบใหม่ สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การออกแบบลวดลายตามกระบวนการออกแบบร่วมสมัย สามารถสร้างสรรค์ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่พึงพอใจได้ในระดับมากซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วชอบรูปแบบที่ออกแบบไว้ โดยมีแนวโน้มที่ลวดลายผ้าไหมมัดหมี่จะได้รับความนิยมน้อยในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลวดลายแบบที่ 4

(\bar{X} =4.29) ลวดลายแบบที่ 5 (\bar{X} =4.22) ลวดลายแบบที่ 2 (\bar{X} =4.18) ลวดลายแบบที่ 6 (\bar{X} =4.11) ลวดลายแบบที่ 1 (\bar{X} =4.64) ลวดลายแบบที่ 10 (\bar{X} =4.00) ลวดลายแบบที่ 8 (\bar{X} =3.96) ลวดลายแบบที่ 3 และ 9 (\bar{X} =3.92) และลวดลายแบบที่ 7 (\bar{X} =3.77)

จากการประเมินผลการออกแบบ สรุปได้ ว่ากระบวนการออกแบบลวดลายร่วมสมัยนั้น สามารถสร้างความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่มในระดับ มากถึงมากที่สุด กล่าวได้ว่าการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ทั้ง 10 แบบ สามารถนำไปใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวันและมีผลต่อการดำเนินธุรกิจผ้าไหมมัดหมี่ต่อไปในอนาคต

ผลของการศึกษาการพัฒนากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคามในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัยจะนำไปสรุปและอภิปรายผล ในขั้นตอนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved